

Spolufinancovanie Európskou úniou

PROJEKT ERASMUS+, NÁZOV PROJEKTU: „Rozvíjanie vybraných kľúčových kompetencií žiakov v rámci vyučovacích hodín a mimoškolských aktivít školy“ Č. 2024-1-PL01-KA220-SCH-000247484/2

UKÁŽKOVÁ HODINA PROJEKTU ERASMUS+

Predmet: Ekonómia

Téma hodiny: Ako funguje trh?

Počet hodín: 1 vyučovacia hodina (45 minút)

Ročník: 10. ročník

Meno učiteľa: Liusia Lapševič

Názov školy: Základná škola Mariana Zdziechowského v Suderwi

SMART CIEĽ HODINY:

Na konci hodiny bude žiak schopný definovať pojem trh, vymenovať hlavných účastníkov trhu a uviesť 1–2 príklady fungovania mechanizmu dopytu a ponuky v reálnych situáciách.

VYUČOVACIE CIELE:

- Vysvetliť pojem trh a jeho základné prvky (dopyt, ponuka, cena, konkurencia).
- Ukázať, ako sa na trhu vytvárajú ceny a aké faktory ich ovplyvňujú.

CIELE V KONTEXTE ROZVOJA KĹÚČOVÝCH KOMPETENCIÍ:

Podnikateľská a iniciatívna kompetencia:

Žiaci vedia aplikovať ekonomické vedomosti v hre „Trh“, hľadajú riešenia, všímajú si a hodnotia rôzne možnosti, riziká a dôsledky rozhodnutí pri nákupe a predaji tovarov.

Tvorivá kompetencia:

Žiaci pracujú tímovo, zapájajú všetkých členov skupiny, v náročných trhových situáciách navrhujú netradičné riešenia (napr. reklama s ochutnávkou, estetické balenie výrobku). Chápu, že z chýb sa dá učiť, efektívne komunikujú a spolupracujú, prispôbujú činnosti princípom ponuky a dopytu.

Komunikačná kompetencia:

Žiaci vedia jasne prezentovať svoje nápady – ústne aj písomne (napr. krátky podnikateľský plán). Rozumejú, komu je komunikácia určená (cieľová skupina) a prispôbujú tomu reklamu na produkt. Reagujú konštruktívne a vedia načúvať názorom iných.

OBSAH VYUČOVANIA:

Žiak:

- vysvetlí pojem trh a jeho základné prvky: dopyt, ponuka, cena, konkurencia,
- popíše mechanizmus tvorby cien a faktory, ktoré na ne vplyvajú,

- rozvíja schopnosť aplikovať ekonomické vedomosti v praxi,
- vysvetlí, prečo sa ceny na trhu menia,
- analyzuje reálne trhové mechanizmy,
- kriticky hodnotí dôsledky trhových rozhodnutí.

VYUČOVACIE METÓDY:

- multimedialná prezentácia,
- skupinová práca,
- praktické úlohy,
- simulačná hra „Trh“,
- krátke rozhovory a diskusie.

UČEBNÉ POMÔCKY:

- Platforma Wordwall: <https://wordwall.net/pl/resource/20300557/rynek>
- Učebnica ekonómie
- Vzdelávacie video: „Čo je trh?“ – 2. časť
https://www.youtube.com/watch?v=yn9TJB1_i9Q&ab_channel=InstytutFinans%C3%B3w

PRIEBEH HODINY

ÚVOD (približne 3 minúty)

Cieľ: Žiak pozná tému a ciele hodiny, vie, aký obsah a aktivity budú preberané, rozumie funkciám trhu.

REALIZAČNÁ ČASŤ (približne 30 minút)

1. **Ilustrácia: „Vianoce a mandarínky“**
Diskusné otázky:
 - Prečo sa niektoré tovary stávajú nedostatkovými, najmä pred Vianocami?
 - Ako sa mení cena mandarínok pri zvýšenom sviatočnom dopyte?
 - Prečo je na prvej fotografii pred obchodom dlhý rad? Platí tu zákon dopytu alebo ponuky?
2. **Vzdelávacie video o ekonómii (4 minúty)**
Po pozretí úryvku videa žiak vie definovať pojem trh a pomenovať faktory, ktoré ho ovplyvňujú.
3. **Komentár k prezentáciám žiakov na tému „Trh“**
Úloha: Dopln vetu správne použitím pojmov „ponuka“, „cena“, „dopyt“:
„Trh je miesto, kde sa stretávajú a, a vytvára sa“

Simulačná hra „Trh“ (15 minút)

- Učiteľ rozdelí triedu do dvoch skupín.
- Každá skupina plní úlohu v stanovenom čase.
- Žiaci zaznamenávajú výsledky hry na kartičky kupujúceho a predávajúceho a poznamenávajú si problematiku otázky.
- Žiaci dostanú text „Čo je trh?“, prečítajú ho a odpovedajú na otázku: „Prečo je trh živý organizmus?“

- Žiaci si vymenia úlohy a odohrajú simuláciu hry „Trh“. Výsledky zaznamenajú na kartičky.

Diskusia / reflexia:

- Čo by sa stalo, keby všetci výrobcovia stanovili rovnakú cenu tovaru?
- Prečo niektoré výrobky zostávajú drahé aj napriek poklesu dopytu?
- Znamená nižšia cena vždy lepšiu voľbu pre spotrebiteľa?
- Čo má väčší vplyv na cenu – dopyt alebo ponuka? Prečo?

ZÁVER (približne 5 minút)

- Učiteľ prezentuje úlohu na platforme Wordwall:
<https://wordwall.net/pl/resource/20300557/rynek>
- Žiaci si zhrnú a upevnia získané vedomosti formou krátkeho cvičenia.
- Žiaci vykonajú sebahodnotenie svojich vedomostí.

ODPORÚČANIA PRE PRÁCU SO ŽIAKMI SO ŠPECIÁLNYMI VZDELÁVACÍMI POTREBAMI:

1. Jasné, stručné inštrukcie.
2. Doplnujúce otázky na overenie porozumenia úlohám.
3. Skupinová práca – možnosť podpory od rovesníkov.
4. Podpora učiteľa počas činností.

LITERATÚRA:

1. Ž. Šilėnas a M. Vyšniauskaitė. Učebnica ekonómie pre 9. – 10. ročník, TEV, Vilnius 2015
2. <https://wordwall.net/pl/resource/20300557/rynek>
3. Wordwall.net – Interaktívne vzdelávacie hry „Trh“
4. Prezentácie – „Trh“
5. Verejne dostupné materiály online

METODICKÁ RECENZIA SCENÁRA VYUČOVACEJ HODINY

Téma hodiny: Ako funguje trh?

1. Všeobecná analýza plánu hodiny

Plán hodiny zodpovedá moderným princípom aktívneho vyučovania a výborne integruje ekonomický obsah s rozvojom kompetencií. Zameriava sa nielen na odovzdávanie vedomostí, ale aj na rozvoj praktického myslenia žiakov, ich tvorivosti, tímovej práce a

podnikateľských zručností, čo je v súlade s cieľmi programu Erasmus+ a smerovaním vzdelávania v 21. storočí.

Priebeh hodiny je jasný, štruktúrovaný a rozdelený do logických etáp: úvod, hlavná činnosť a zhrnutie. Je naplánovaný dostatočný čas na teoretické oboznámenie sa s fungovaním trhu, ako aj na praktickú činnosť (simulačnú hru) a reflexiu.

2. Aktuálnosť obsahu hodiny

Zvolená téma – „Ako funguje trh?“ – je veľmi aktuálna pre žiakov, najmä z hľadiska ich každodenných skúseností: zmeny cien, interakcia ponuky a dopytu, ekonomické rozhodnutia.

Dôraz sa kladie nielen na osvojenie si vedomostí, ale aj na kritické myslenie a analýzu reálnych situácií (napr. prečo sa počas Vianoc menia ceny mandarínok alebo prečo vznikajú rady v obchodoch).

3. Rozvoj kompetencií

Hodina je výrazne orientovaná na rozvoj kľúčových kompetencií, ktoré sú hlavnými smermi programu Erasmus+:

- **Podnikateľská a iniciatívna kompetencia:** Simulačná hra „Trh“ umožňuje žiakom prijímať rozhodnutia, hodnotiť riziká a predvídať dôsledky.
- **Tvorivá kompetencia:** Žiaci sú povzbudzovaní hľadať netradičné riešenia (napr. reklama s ochutnávkou, dizajn obalov).
- **Komunikačná kompetencia:** Skupinová práca, prezentácia podnikateľského plánu, schopnosť formulovať myšlienky ústne a písomne.

4. Rôznorodosť metód

Zvolené vyučovacie metódy – multimediálna prezentácia, skupinová práca, praktické úlohy, simulačná hra, diskusia – vytvárajú dynamické a motivujúce prostredie hodiny.

Obzvlášť vyniká metóda simulačnej hry, ktorá nielenže zapája, ale aj podporuje reálne pochopenie ekonomických procesov. Takáto metodika pomáha nielen osvojiť si vedomosti, ale aj ich aplikovať v reálnych situáciách.

5. Diferenciácia vyučovania

V pláne hodiny sú stanovené konkrétne kroky, ako prispôsobiť činnosti žiakom s rôznymi schopnosťami – jasné pokyny, dodatočné vysvetlenia, možnosti skupinovej práce, pomoc učiteľa. To poukazuje na profesionálny prístup k inklúzii a uznávaniu rozmanitosti žiakov.

6. Hodnotenie a reflexia

Na konci hodiny žiaci vykonávajú reflexiu, zhrňujú vedomosti a hodnotia sa. Test na platforme Wordwall pomáha upevniť pojmy a overiť vedomosti. To poskytuje učiteľovi možnosť hodnotiť nielen výsledky učenia, ale aj efektívnosť činnosti.

7. Odporúčania na zlepšenie (ak je potrebné)

- V budúcnosti by bolo možné integrovať medzipredmetové vzťahy, napr. s matematikou (výpočty percent, diagramy), informatikou (tvorba reklamy, digitálny podnikateľský plán).

Záver

Ide o veľmi dobre pripravený, jasný a moderný scenár hodiny, ktorý podporuje aktívnu účasť žiakov a rozvíja najdôležitejšie kompetencie.

Hodina výborne zodpovedá učebnému programu ekonomiky aj hodnotám programu Erasmus+ – učeniu sa prostredníctvom skúseností, tvorivosti, spolupráce a zodpovednosti. Takýto metodický plán môže slúžiť ako príklad pre iné školy, ktoré sa snažia inovatívne implementovať vzdelávanie založené na kompetenciách.

Metodik

Kristina Stankevičienė

SCHVALUJEM

Riaditeľ školy

Renata Starenkienė

2025 04 18